

Bruxelles, 5. prosinca 2025.
(OR. en)

16430/25

TELECOM 459
DIGIT 263
COMPET 1300
CYBER 366

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 15143/1/25 REV 1

Predmet: Zaključci o europskoj konkurentnosti u digitalnom desetljeću
– zaključci Vijeća (5. prosinca 2025.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o europskoj konkurentnosti u digitalnom desetljeću, koje je Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku odobrilo na sastanku 5. prosinca 2025.

EUROPSKA KONKURENTNOST U DIGITALNOM DESETLJEĆU

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- Odluku Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o uspostavi programa politike za digitalno desetljeće do 2030.,
- Europsku deklaraciju od 23. siječnja 2023. o digitalnim pravima i načelima za digitalno desetljeće,
- Zajedničku komunikaciju Komisije od 20. lipnja 2023. naslovljenu „Europska strategija gospodarske sigurnosti”,
- Niinistöovo izvješće od 20. ožujka 2024. „Safer together: A path towards a fully prepared Union” („Sigurniji zajedno: put prema potpuno pripravnoj Uniji”),
- Lettino izvješće „Much more than a market: Speed, Security, Solidarity” („Više od tržišta – Brzina, sigurnost, solidarnost”),
- Zaključke Europskog vijeća od 18. travnja 2024. o novom dogovoru o europskoj konkurentnosti,
- Zaključke Vijeća od 24. svibnja 2024. o konkurentnoj europskoj industriji koja pokreće našu zelenu, digitalnu i otpornu budućnost,
- Draghijevo izvješće od 9. rujna 2024. o budućnosti europske konkurentnosti,
- Komunikaciju Komisije od 29. siječnja 2025. o Kompasu konkurentnosti za EU,
- Komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2025. o Uniji vještina,
- Komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2025. o Akcijskom planu za osnovne vještine,
- Komunikaciju Komisije od 5. ožujka 2025. naslovljenu „Strateški plan za obrazovanje u području STEM-a: vještine za konkurentnost i inovacije”,
- Komunikaciju Komisije od 9. travnja 2025. o Akcijskom planu za kontinent umjetne inteligencije,
- Komunikaciju Komisije od 28. svibnja 2025. naslovljenu „Strategija EU-a za *start-up* i *scale-up* poduzeća – Odaberite Europu za pokretanje i ekspanziju poslovanja”,

- Zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika od 4. lipnja 2025. naslovljenu „Međunarodna digitalna strategija za Europsku uniju”,
- Izvješće Komisije od 16. lipnja 2025. naslovljeno „Stanje digitalnog desetljeća 2025.”,
- Komunikaciju Komisije od 8. listopada 2025. naslovljenu „Strategija za primjenu umjetne inteligencije”,
- Zaključke Europskog vijeća od 23. listopada 2025.,

NADOVEZUJUĆI SE NA:

- Zaključke Vijeća od 21. svibnja 2024. o budućnosti digitalne politike EU-a,
- Zaključke Vijeća 6. prosinca 2024. o bijeloj knjizi Komisije naslovljenoj „Kako odgovoriti na potrebe europske digitalne infrastrukture?”,
- Zaključke Vijeća od 6. lipnja 2025. o pouzdanosti i otpornoj povezivosti,
- Zaključke Vijeća od 21. studenoga 2025. o daljnjem napretku međunarodne digitalne strategije,

I. Jačanje europske konkurentnosti s pomoću digitalnog desetljeća kao strateškog kompasa za suverenu digitalnu transformaciju

1. NAGLAŠAVA da je jačanje globalne digitalne konkurentnosti EU-a uz istodobnu zaštitu temeljnih prava i vrijednosti EU-a temeljni strateški cilj, ključan za poticanje inovacija, produktivnosti, dobrobiti i prosperiteta, održivog rasta i gospodarske sigurnosti diljem EU-a;
2. sa zabrinutošću NAPOMINJE da *Izvješće o stanju digitalnog desetljeća za 2025.* i procjene za pojedine zemlje pokazuju da EU nije na dobrom putu da u potpunosti ostvari sve svoje ciljeve za 2030., posebno u područjima ključnima za digitalnu konkurentnost, kao što su uvođenje umjetne inteligencije, digitalizacija MSP-ova i digitalne vještine; ISTIČE potrebu za ubrzanim i usklađenim inicijativama i naporima na razini EU-a te na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi se uklonio taj nedostatak, istodobno ISTIČUĆI važnost uzimanja u obzir nacionalnih i geopolitičkih okolnosti te promjenjivih tehnoloških okruženja;
3. PONAVLJA da program politike za digitalno desetljeće služi kao strateški kompas EU-a za daljnju provedbu digitalne transformacije Europe i ulaganje u nju, jačanje njezine digitalne suverenosti na otvoren način, jačanje vlastitog otvorenog digitalnog ekosustava i izgradnju dugoročne digitalne konkurentnosti;

4. NAGLAŠAVA da je važno zadržati ambicije i usklađenost programa politike za digitalno desetljeće i istodobno ga ciljano ažurirati na temelju dokaza kako bi se osigurala njegova kontinuirana relevantnost i učinkovitost;
5. imajući u vidu predstojeće preispitivanje programa politike za digitalno desetljeće u 2026., PREPORUČUJE da Komisija iskoristi tu priliku za održivo i uključivo jačanje digitalne konkurentnosti i suvereniteta EU-a u suradnji s državama članicama, čime bi se zaštitila temeljna prava i vrijednosti EU-a;
6. UVIĐA da bi postizanje ciljeva digitalnog desetljeća trebalo poduprijeti djelotvornom, koordiniranom i strateškom upotrebom relevantnih politika i programa EU-a, kao što je vidljivo po Mehanizmu za oporavak i otpornost i postojećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO), uključujući, među ostalim, kohezijsku politiku, programe Obzor Europa i Digitalna Europa te Instrument za povezivanje Europe – Digitalni sektor (CEF Digital):
7. PRIMA NA ZNANJE istaknutu ulogu digitalne transformacije, uključujući program politike za digitalno desetljeće, u prijedlogu Komisije od 16. srpnja 2025. za VFO za razdoblje nakon 2027., posebno putem predloženog Europskog fonda za konkurentnost te nacionalnih i regionalnih partnerskih planova;

II. Digitalizacija, podaci i umjetna inteligencija kao ključni pokretači konkurentnosti

8. NAGLAŠAVA središnju ulogu koju razvoj i uvođenje digitalnih tehnologija, digitalnih vještina i talenata imaju u jačanju digitalne konkurentnosti i suvereniteta EU-a te ISTIČE hitnu potrebu za jačanjem kapaciteta EU-a za razumijevanje, razvoj, zaštitu i odgovorno usvajanje takvih tehnologija i njihove temeljne infrastrukture te njihovu pristupačnost i upravljanje njima;
9. PREPOZNAJE važnost oslanjanja na konkurentne prednosti EU-a i uklanjanja preostalih nepotrebnih prepreka na jedinstvenom tržištu kao temelja za ubrzavanje digitalnih inovacija te razvoja i uvođenja digitalne tehnologije;

10. **ISTIČE** da je umjetna inteligencija ključni pokretač produktivnosti, inovacija i kvalitetnih javnih i privatnih usluga diljem EU-a; **POZDRAVLJA** Akcijski plan Komisije za kontinent umjetne inteligencije kao važan plan za vodeću ulogu EU-a u području umjetne inteligencije i **PONOVO ISTIČE** predanost Komisije i država članica zajedničkom poticanju europskog inovacijskog ekosustava u području umjetne inteligencije kojim se osigurava pristup uslugama i rješenjima diljem EU-a, među ostalim razvojem i raspoređivanjem tvornica umjetne inteligencije, njihovih lokalnih ispostava, gigatvornica umjetne inteligencije i europskih centara za digitalne inovacije te razvojem, privlačenjem i zadržavanjem talenata u području umjetne inteligencije; **NAGLAŠAVA** potrebu za dosljednom provedbom regulatornog okvira kojim se podupiru inovacije i prilagodljivost unutar jedinstvenog tržišta, uz istodobno održavanje visoke razine zaštite zdravlja, sigurnosti i temeljnih prava, kao i poštovanje prava trećih strana, kao što su prava intelektualnog vlasništva;
11. **PODSJEĆA** da globalna digitalna konkurentnost, digitalna transformacija i vodeća uloga EU-a u području umjetne inteligencije ovise o strukturiranom pristupu podacima visoke kvalitete; U tom kontekstu **ISTIČE** važnost otvorenih standarda, interoperabilnih rješenja i softvera otvorenog koda te **PRIMA NA ZNANJE** važnost strategije za europsku podatkovnu uniju;

III. Djelotvoran, pojednostavnjen i koordiniran regulatorni okvir

12. **NAGLAŠAVA** važnost jednostavnog, jasnog, proporcionalnog i predvidljivog regulatornog okvira za digitalna društva i društva koja se temelje na podacima kako bi se smanjile i izbjegle nepotrebne prepreke, složenost i troškovi usklađivanja za poduzeća, posebno MSP-ove, pružila sigurnost, omogućili tržišno natjecanje i inovacije te istodobno osigurala visoka razina zaštite, među ostalim za potrošače, i izgradilo povjerenje u nove tehnologije;
13. **PRIMA NA ZNANJE** važnost digitalnog paketa Komisije i **PREPOZNAJE** njezinu ambiciju da smanji nepotrebna regulatorna opterećenja, poveća usklađenost i osigura prikladnost digitalne pravne stečevine EU-a; **OBVEZUJE SE** da će posvetiti punu pozornost prijedlozima Komisije za digitalno pojednostavnjenje kako bi se brzo ostvario zajednički cilj pojednostavnjenja i racionalizacije propisa, uključujući obveze izvješćivanja, te olakšali neometana administracija i djelotvorno izvršavanje radi postizanja konkurentnog jedinstvenog tržišta, uz istodobno zadržavanje ključnih ciljeva digitalne pravne stečevine;

14. ZALAŽE SE ZA sustavnu primjenu testiranja otpornosti digitalne pravne stečevine na stres sa snažnim naglaskom na konkurentnosti, pojednostavnjenju, usklađenosti i izvedivosti izvršavanja; u tom kontekstu NAGLAŠAVA važnost procjena učinka, oblikovanja politika prilagođenih digitalizaciji i Komisijine dosljedne upotrebe procjena interoperabilnosti i digitalnih izvjava koje iz njih proizlaze kako bi se jasno predstavio digitalni učinak i poduprla učinkovitija provedba novog zakonodavstva EU-a;
15. NAGLAŠAVA da ostvarivanje digitalnih ambicija EU-a zahtijeva potpunu i dosljednu provedbu i primjenu novodonesenih pravila, među ostalim pojačanom suradnjom i razmjenom najboljih praksi među državama članicama i relevantnim dionicima; POZIVA NA proaktivniji dijalog između relevantnih provedbenih tijela i institucija EU-a, među ostalim putem strukturiranih oblika suradnje kako bi se poduprle dosljedna i predvidljiva provedba i primjena. To se može postići zajedničkim smjernicama i boljim usklađivanjem definicija, upravljačkih tijela i regulatornih okvira. Prema potrebi mogle bi se istražiti i mogućnosti za zajedničke modele nadzora i digitalne alate, uključujući interoperabilne nacionalne infrastrukture, uključujući političko i strateško usmjeravanje država članica;
16. ISTIČE da bi digitalni alati, kao što su europske lisnice za digitalni identitet i predstojeće europske poslovne lisnice, trebali biti dobro osmišljeni i da mogu imati ključnu ulogu u jačanju konkurentnosti EU-a smanjenjem administrativnog opterećenja i regionalnih razlika te poboljšanjem korisničkog iskustva, među ostalim za poduzeća i javne uprave; ISTIČE da bi takve alate trebalo razviti uzimajući u obzir usporediva najsuvremenija digitalna rješenja s dokazanom upotrebom u državama članicama i pristupom usmjerenim na primjere upotrebe u kojima postoji jasna potreba i dodana vrijednost, posebno za MSP-ove, te ih provesti na način kojim se poštuju nacionalne digitalne infrastrukture, postojeća rješenja koja dobro funkcioniraju i najbolji primjeri iz prakse te kojim se osigurava interoperabilnost; POZIVA Komisiju da iskoristi puni potencijal digitalnih alata u okviru svojih nastojanja da ostvari cilj smanjenja opterećenja od 25 % za sva poduzeća i 35 % za MSP-ove utvrđen u Kompasu konkurentnosti te da, ako je to moguće, prati njihov doprinos tim smanjenjima i izvješćuje o njemu;

17. POTIČE države članice da uvedu i promiču uvođenje europskih lisnica za digitalni identitet kako bi se osiguralo da građani i rezidenti mogu pristupiti uslugama na siguran i pouzdan način kojim se štiti privatnost; NAGLAŠAVA da je u predstojećem i postojećem zakonodavstvu EU-a važno primijeniti pristup „zadane lisnice” ako i kada je to primjereno, s ciljem osnaživanja građana, pojednostavnjenja digitalnih rješenja, izbjegavanja fragmentacije i promicanja interoperabilnosti; u tom kontekstu POZIVA NA potpuno iskorištavanje potencijala predstojećih europskih poslovnih lisnica i na proširenje upotrebe lisnica, digitalne putovnice za proizvode, elektroničkog izdavanja računa i drugih već uspostavljenih digitalnih alata kako bi se pojednostavnile i digitalizirale interakcije između poduzeća i državnih tijela te među poduzećima;
18. nadalje, NAGLAŠAVA potrebu za jednostavnijom i transparentnijom procjenom napretka u ostvarivanju digitalnih ciljeva EU-a te za ciklusom izvješćivanja koji je više strateški i usmjereniji kako bi se osigurao veći naglasak na dodanu vrijednost politike, uzimajući pritom u obzir ograničenja resursa i u Komisiji i u državama članicama; posebno POZIVA Komisiju da smanji udvostručavanje u području zahtjeva za izvješćivanje te da istraži mogućnost smanjenja učestalosti objavljivanja potpunih izvješća za pojedine zemlje, uključujući preporuke, s obzirom na to da je često potrebno određeno vrijeme da se ostvare učinci politike i da oni mogu ovisiti o široj sinergiji. Time se ne bi trebalo dovesti u pitanje dosljedno praćenje napretka;
19. PODSJEĆA da Odbor za digitalno desetljeće ne bi trebao služiti samo kao forum za koordinaciju, već i za davanje ranog doprinosa i političkih smjernica o digitalnoj politici na razini Unije¹; POTIČE Komisiju i države članice da dodatno razviju tu stratešku ulogu jačanjem kapaciteta Odbora za potporu dosljednoj provedbi, poticanje koordinacije s drugim upravljačkim tijelima uspostavljenima na temelju digitalne pravne stečevine, olakšavanje uzajamnog učenja i razmjene najboljih primjera iz prakse te omogućivanje zajedničke analize i testiranja otpornosti regulative na stres;

¹ Usp. Odluku Komisije C(2022) 7141.

IV. Poticanje inovacija i uvođenja digitalnih tehnologija

20. PREPOZNAJE da dugoročna europska konkurentnost ovisi o dinamičnom digitalnom gospodarstvu koje se temelji na inovacijama te ISTIČE, u skladu sa Strategijom EU-a za *start-up* i *scale-up* poduzeća, važnost poboljšanja okvirnih uvjeta za razvoj, ispitivanje, ekspanziju i uvođenje održivih digitalnih tehnologija u svim sektorima;
21. NAGLAŠAVA da to iziskuje pristup usmjeren na budućnost koji se temelji na istraživačkoj izvrsnosti, regulatornoj agilnosti, pristupu kapitalu i talentima te uklanjanje nepotrebnih prepreka eksperimentiranju, inovacijama, komercijalizaciji i rastu; ISTIČE potrebu za učinkovitim jačanjem potpunog puta od istraživanja do tržišta za digitalne tehnologije i za tim da se ta ambicija točnije odražava u programu politike za digitalno desetljeće;
22. POTIČE kontinuiranu suradnju između država članica i Komisije, među ostalim putem višedržavnih projekata i udruživanjem resursa kako bi se poduprla učinkovita provedba programa politike za digitalno desetljeće;
23. POZDRAVLJA Komisijinu Strategiju za primjenu umjetne inteligencije i njezin sektorski pristup kako bi se ubrzali razvoj, uvođenje i integracija pouzdane umjetne inteligencije u ključnim sektorima, javnim upravama i znanstvenoj zajednici; NAGLAŠAVA važnost povećanja mogućnosti za MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, među ostalim osiguravanjem pravne predvidljivosti, jasnih smjernica i ciljanih mjera potpore; PRIMA NA ZNANJE predložena sektorska vodeća djelovanja, kao i inicijativu za najnapredniju umjetnu inteligenciju i reviziju Europskog okvira za interoperabilnost;
24. POZIVA Komisiju i države članice da provedu Strategiju za primjenu umjetne inteligencije kako bi se potaknulo uvođenje i integracija umjetne inteligencije u strateškim sektorima radi jačanja digitalne konkurentnosti i suvereniteta EU-a i njegovih otvorenih digitalnih ekosustava; u tom kontekstu POZIVA Komisiju i države članice da nastave zajednički ulagati napore i surađuju, olakšaju razmjenu najboljih primjera iz prakse, razvijaju smjernice i prate provedbu te strategije putem Odbora za umjetnu inteligenciju;

V. Otvoreno jačanje digitalne suverenosti

25. NAGLAŠAVA važnost jačanja digitalnog suvereniteta i gospodarske sigurnosti EU-a dosljednim, odvažnim, djelotvornim i otvorenim strateškim pristupom koji se temelji na dokazima i riziku; ISTIČE da to zahtijeva mobilizaciju ulaganja i ublažavanje strateških ovisnosti, kao i blisku suradnju s poslovnim sektorom, ulagačima, istraživačima i međunarodnim partnerima, uključujući mobilizaciju privatnog kapitala i stručnog znanja, kako bi se osigurali diversificirani, sigurni, otporni i pouzdani digitalni lanci opskrbe; UVIĐA da su ključne digitalne tehnologije, uključujući one s potencijalom za dvojnu namjenu, često međuovisne i da se međusobno osnažuju te da je stoga potreban holistički pristup;
26. PODUPIRE veće kapacitete EU-a i njegovu vodeću ulogu u razvoju i usvajanju ključnih digitalnih tehnologija; NAGLAŠAVA da se digitalna suverenost jednako oslanja na konkurentnost te snažno jedinstveno tržište koje dobro funkcionira, s poštenim i učinkovitim tržišnim natjecanjem, jasnim pravilima koja pogoduju inovacijama i boljim okvirnim uvjetima za rast; NAGLAŠAVA da to ovisi o otvorenoj strateškoj globalnoj suradnji, trgovini i ulaganjima kako bi se osigurala otvorenost i diversificirani, sigurni, otporni i pouzdani digitalni lanci opskrbe putem ojačanih međunarodnih partnerstava i bliske suradnje s pouzdanim partnerskim zemljama i međunarodnim organizacijama u području digitalnih inovacija i upravljanja; u tom kontekstu NAGLAŠAVA važnost zajedničkog razumijevanja temeljnih načela digitalnog suvereniteta i njegovih posljedica za konkurentnost;
27. SMATRA da bi se takav uravnotežen i otvoren pristup digitalnoj suverenosti mogao integrirati u preispitivanje programa politike za digitalno desetljeće; u tu svrhu POZIVA Komisiju da razmotri uključivanje sljedećih elemenata u program politike za digitalno desetljeće, s posebnim naglaskom na ključnim digitalnim područjima kao što su poluvodiči, kvantna tehnologija, računalstvo u oblaku, umjetna inteligencija, kibernetička sigurnost i povezivost:
- i. olakšavanje pristupa ključnim kapacitetima digitalne infrastrukture u EU-u i njihova razvoja, povećanje transparentnosti, interoperabilnosti i tržišnog natjecanja, uz istodobno smanjenje ovisnosti o jednom pružatelju usluga i oslanjanja na njega, među ostalim s pomoću otvorenih standarda, rješenja otvorenog koda i interoperabilnih rješenja,
 - ii.

- iii. jačanje pristupa naprednim digitalnim vještinama i njihovo uvođenje, posebno među ženama, kako bi se osigurala i održala raznolika baza talenata u EU-u radi razvoja, raspoređivanja i iskorištavanja ključnih digitalnih tehnologija,
- iv. podupiranje istraživanja, inovacija, razvoja i raspoređivanja kako bi se povećala potražnja za dobavljačima iz EU-a i njihov tržišni udio, čime bi se smanjile strateške ovisnosti, među ostalim ciljanom upotrebom javne nabave, ako je to potrebno;

NAGLAŠAVA da bi preispitivanje moglo biti prilika za procjenu osmišljavanja i provedbe konzorcijâ za europsku digitalnu infrastrukturu radi podupiranja navedenih elemenata;

- 28. ISTIČE da održive digitalne tehnologije i infrastruktura doprinose našem djelovanju u području klime i istodobno poboljšavaju našu otpornost energetsom učinkovitošću, učinkovitošću upotrebe vode i iskorištavanja resursa te PODSJEĆA na poziv Komisiji da u preispitivanje programa politike za digitalno desetljeće doda cilj povezan sa zelenijom digitalnom tranzicijom i da potakne uvođenje inovativnih održivih tehnologija u korist djelovanja u području klime;
- 29. SA ZANIMANJEM OČEKUJE prijedlog o predstojećem aktu EU-a o razvoju računalstva u oblaku i umjetne inteligencije, koji bi mogao postati ključna inicijativa za poboljšanje pristupa podatkovnim centrima i kapacitetima računalstva u oblaku u EU-u te potaknuti raznolikije i konkurentnije okruženje računalstva u oblaku, među ostalim za MSP-ove kao korisnike i pružatelje usluga; u tom kontekstu POZIVA na zajedničke kriterije za suverene usluge računalstva u oblaku, čime bi se omogućilo rješavanje pitanja transparentnosti tržišta i rizika povezanih s ovisnostima, uključujući izvanteritorijalne učinke zakonodavstva koje su treće zemlje donijele za vrlo kritične slučajeve upotrebe;

VI. Sljedeći koraci

30. **POTIČE** Komisiju da pažljivo procijeni odražavaju li neki od postojećih ciljeva programa politike za digitalno desetljeće tehnološku, geopolitičku ili tržišnu stvarnost, kao npr. na rubnim čvorovima, te mogu li se prilagoditi, povući ili zamijeniti novim ciljevima, u skladu s političkim smjernicama iz ovih Zaključaka Vijeća, uzimajući u obzir njihovu relevantnost za politiku, izvedivost praćenja, dostupnost podataka i sveukupno administrativno opterećenje: **NAGLAŠAVA** da bi se svi novi ili revidirani ciljevi trebali temeljiti na perspektivi korisnika i tehnološkoj neutralnosti; **ISTIČE** da bi ciljevi trebali biti konkretni i da bi ih trebalo biti moguće provesti na jednostavan i transparentan način uz istodobno učinkovito iskorištavanje resursa;
31. nadalje, **POZIVA** Komisiju da nastavi sa svojim ambicioznim planom za pojednostavnjenje digitalne pravne stečevine, istodobno osiguravajući da sve novo zakonodavstvo, uključujući provedbene i delegirane akte, bude jednostavno, jasno, proporcionalno, predvidljivo i digitalno kao standard;
32. **SA ZANIMANJEM OČEKUJE** nastavak rasprava u Vijeću i Odboru za digitalno desetljeće o jačanju digitalne konkurentnosti EU-a u okviru digitalnog desetljeća i nakon njega.
